

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Trešdiena, 1996. gada 18. decembris

• Nr. 93 (6714)

Vai likums par īpaši atbalstāmajiem reģioniem palīdzēs mums atbrīvoties no «zaudētāju sindroma»?

■ 13. decembrī Preiļu rajonā darba vizītē bija ieradusies Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāre Inese Vaidere, Harijs Kramiņš, kurš ministrijā nodarbojas ar ekonomiskās attīstības jautājumiem, kā arī Eiropas Savienības konsultants un starptautisko projektu vadītājs Pīters van Runns.

3. decembrī likums par īpaši atbalstāmajiem reģioniem tika akceptēts valdības sēdē. Jau sen ir kļuvis skaidrs, ka pēdējo piecdesmit gadu laikā Latvijas attīstība bijusi nelabvēlīga. Dažādu politisku apsvērumu dēļ šeit tika izvietotas rūpniecības nozares tik lielos apmēros, ka tagad tās kļūvušas par grūti pārvaramu šķērslī valsts attīstībā. Visvairāk šādā situācijā cieš cilvēki. It īpaši aktuāli tas ir Latgales rajonos, kur joprojām ir ļoti augsts bezdarba līmenis.

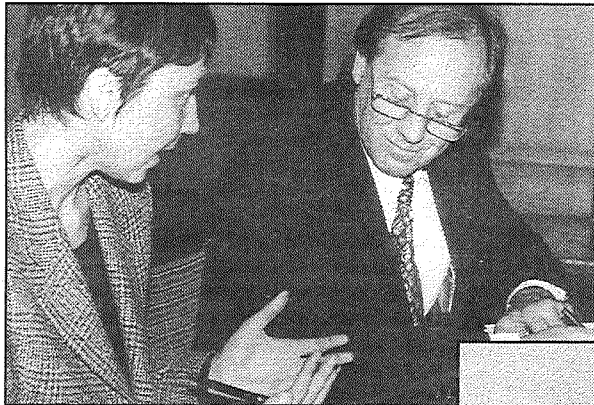
Kā pastāstīja Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāre Inese Vaidere, šajā ziņā palīdzēs likums par īpaši atbalstāmajiem reģioniem, kura mērķis ir sabalansēta un vienmērīga visu Latvijas novadu attīstība, lai katra reģiona resursi tiktu izmantoti pēc iespējas pilnīgāk.

Izrādās, ka Preiļu rajons ir bijis viens no pirmajiem, kas aktīvi atsaucās Ekonomikas ministrijas aicinājumam piedalīties likuma sagatavošanā. Taču šajā darbā mazāk tika uzklautas uzņēmēju domas. Lai labotu situāciju, uz tikšanās ar I. Vaideri, H. Kramiņu un Pīteru van Runnu rajona padomē tika aicināti Preiļu rajona rūpniecības uzņēmumu, lauksaimnieku un finanšu iestāžu vadītāji. Rīdnieki uzmanīgi uzklauzīja viņu viedokļus.

«*Anda Optec*» direktors Daumants Pfafrods:

— No rūpniecības pilsētas Līvāni kļuvuši par bezdarbnieku pilsētu. Visa ražošana bija orientēta uz austrumu tirgu, kas bija neierobežoti liels. Tā bija arī ar «Andu» — pirms pieciem gadiem 99 procenti uzņēmuma produkcijas tika realizēti Krievijā. Tagad ir otrādi — visu pārdomām rietumos. Bet šādai pārorientācijai vajadzīgi milzīgi līdzekļi.

Valdībai būtu jāpadomā par to, ka vajadzētu iesaldēt bijušo valsts, bet tagad privatizēto uzņēmumu parādus, kas radušies pirms vairākiem gadiem. Tā būtu atelpa. Jāveicina to uzņēmumu darbu, kuri strādā eksportam. Valsts to varētu darīt nō speciāla fonda uzreiz uzņēmumam samaksājot par eksportēto produkciju. Tas būtu kā kredīts, kuru uzņēmums atmaksā līdzko saņēmis maksu no ārzemju partneriem.

● *Attēlā pa kreisi:* Pīters van Runns no Eiropas Savienības ir ieinteresēts izprast, kas tā Latgale tāda ir...

● *Apakšējā attēlā:* Inese Vaidere uzmanīgi klausījās un atbildēja uz jautājumiem, bet Harijs Kramiņš visu centīgi pierakstīja.

A/s «Līvānu stikls» galvenais tehnologs Ēriks Mazjānis:

— Man nav skaidrs, kas Latvija būs pēc gadiem. Nav noteiktas valsts prioritātes. Ir radies iespāids, ka valsti interesē tikai tas, kā paņemt no ražotāja visus iespējamus nodokļus. Un vēl — rūpniecības uzņēmumi, kuru produkcijai ir liela energoietilpība, ir zaudētāju lomā. Produkcija ir dārga, tāpēc nav konkurētspējīga pasaules tirgū.

Zemnieku saimniecības «Ezeriņi» īpašnieks Jānis Bojārs:

— Rajonā ir daudz zemnieku saimniecību, bet neviens nedomā par lauksaimnieciskās produkcijas pārstrādi uz vietas. Lopi ir jāved uz Rīgu, bet pēc tam mēnešiem ilgi jāgaida nauda. Tā ir ačgārna politika.

Lauksaimniecības departamenta direktors Jānis Vucēns:

— Lauksaimnieciskās ražošanas neplānošana ir kas absurds. Ja tagad liellopu gaļu iepērk pa 30 santīmiem kilogramā, tas nozīmē, ka nākamgad būs liellopu gaļas deficīts.

Valdībai jādomā, kā pabalstīt tos uzņēmumus, kuri ir spējīgi ražot lauksaimniecības produkciju eksportam.

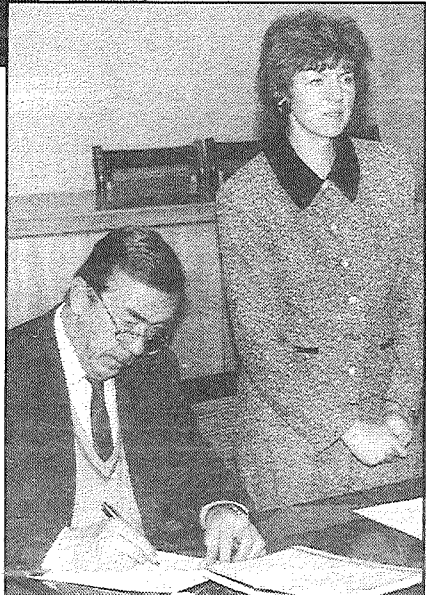
Rožkalnu pagasta zemnieku saimniecības «Salenieki» īpašniece R.Norkārkle:

— Ja valdība nespēj izpildīt to, ko sola, tad tās darbībai nav jēgas. Arī infrastruktūras veidošana, par kuru runā, paliek tikai runu līmenī. Slikto ceļu dēļ zemnieki nevar produkciju aizvest uz tirgu, tehnika lūzt un plīst.

Kāpēc zemnieks par normālu cenu nevar nopirkt mežu? Izsolē to var dabūt tikai par lielu cenu sanitārajā cīsmā, pie tam trīsdesmit kilometrus no mājām. Komerccīrēm gan mežs ir vienkārši pieejams.

«Unībankas» Preiļu filiāles pārvaldnieks Andrejs Jermolajevs:

— Ir pārāk daudz neskaidrību. Piemēram, rajonus te likvidē, te nolemj paturēt, te atkal

likvidē. Kāda ir garantija, ka darbosies likums par īpaši atbalstāmajiem reģioniem?

Tikšanās laikā tika izteikti interesanti viedokļi, kuros Rīgas viesi arī ieklausījās un kuras pat pierakstīja. Viens no tiem ir par tā saukto «zaudētāju sindromu», kas ilgu gadu ir raksturīgs Latgalei. Vai jaunā valsts programma palīdzēs rast Latgales novada cilvēkiem spēkus tā pārvarēšanai?

— Patešām ir ļoti patīkami, ka ministrijas pārstāvji no Rīgas augstumiem nolaidās uz Latgales plašumiem, — atzina rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Valērijs Stūris. Bet nu ir skaidri jāzina, ko tad mēs paši gribam darīt. Tikai tāda gadījumā varēs saņemt konkrētu palīdzību. Visbeidzot, uzņēmumiem ir jāprot sevi parādīt un pierādīt savu viedokli.

Daudziem mūsu rajonā tas vēl jāmacās.
L.Kirillova
J.Silicka foto

Zinātniski praktiska konference Preiļu valsts ģimnāzijā

Iet gadi, mainās notikumi, paaudzes. Un tas, kas vienam paaudzēm ir acīmredzams, nākamajam — izziņāms vairs tikai no grāmatām.

Tā ir arī ar notikumiem, kuri risinājās pirms kara, kad Latvijas valsts zaudēja savu neatkarību un nonāca padomju impērijas varā. Apstākļus un cēloņus centāties izziņāt mēs — Preiļu valsts ģimnāzijas 3.a un 3.b kursa audzēkņi. 5. decembrī tika organizēta zinātniski praktiska konference par tēmu «1939. gada 23. augusta PSRS-Vācijas neuzbrukšanas līgums un Latvija». Konferencē piedalījās Daugavpils Pedagoģiskās universitātes vēs-

tures zinātni doktors Heinrihs Soms.

Bijām sagatavojuši un nolasījām referātus «Vai bija alternatīva Mīnhenei — 1938?», «PSRS un Vācijas tuvināšanas iemesli, apstākļi», «Pasaules kara sākums un Latvija», «1939. gada 23. augusta pakta mūsdienu vērtējums» un citus.

Pastāv uzskats, ka mūsdienu jaunatne ir samērā attālināta no politiskajām kaislībām (pagaidām visas politiskās lietas kāro pieaugušie). Bet tas tā nav, jo mēs netieši esam tie, kuri ar savu domu artavu liekam pamatus nākotnes Latvijai. Un mēs esam tie, kuri krājam

zināšanu bagāžu par savas tautas attīstības ceļu un likteņiem.

Pastāv teiciens «Mēs nezīnām, kur mēs ejam, bet vēl vairāk dažs nezina, no kurienes mēs nākam». Tāpēc turpināsim studēt, lasīt, interesēties par pagātni, gūsim pieredzi, lai nepieļautu kļūdas nākotnē. Un ne tikai no grāmatām, preses, bet arī no saviem vecvecākiem, kamēr viņi vēl ir, jo viņi ir daudzu vēsturiski svarīgu notikumu aculiecinieki.

Ilze Pastore,
Preiļu valsts ģimnāzijas
3.a kursa audzēkne

VIEJĒJAS ZIŅAS

Jaunumi skolās

Preiļu 1. pamatskola

Preiļu 1. pamatskolā 7. klašu skolēniem bija iespēja iegūt velosipēda vadītāja apliecības, protams, nokārtojot atbilstošu eksāmenu ceļu satiksmes noteikumos. Apliecības ieguva 103 skolēni, bet tie, kuriem ir pilni 14 gadi, velosipēdista apliecības nomainīja pret mopēda braukšanas tiesībām.

Preiļu 1. pamatskolā šīs iespējas — iegūt velosipēda vadītāja apliecības — jau trešo gadu sagādāja Ceļu departamenta inspektors V.Ruskulis sadarbībā ar skolotāju P.Skuteli, kas māca satiksmes noteikumus.

Inga Gāga,
7.b klases skolniece

Rudzātu vidusskola

«Lauku Avīzes» dienā Rudzātos vidusskolā žurnālistikas pulciņa dalībniekiem bija iespēja fiktīvi ar divām šīs avīzes žurnālistēm A.Cīšu un D.Kokoreviču. Bijām lepnī par to, ka tādai mazajai lauku skolīnai ir iespēja izdot savu avīzi. Žurnālistes stāstīja par «Lauku Avīzes» tapšanu. No viņu stāstītā sapratām arī to, ka šis darbs nemaz nav tik viegls un rožains, — visai informācijai jābūt precīzai un pareizai, raksts jāuzraksta savlaicīgi. D.Kokoreviča analizēja arī skolas jaunākā numura rakstu.

Ideja par šādu tikšanos nāca no pulciņa žurnālistikas vadītājas skolotājas S.Kivlenieces.

Sanita Klibiķe,
Rudzātu vidusskolas 9. klases skolniece

Preiļu 2. vidusskola

Mūsu skolā notika interesanta un aizraujoša tikšanās ar keramiķi Jāzepu Černavski. Viņš pastāstīja arī par savu tēvu, slaveno keramiķi Polikarpu Černavski, uzaicināja mūs uz savu podnieka darbnīcu. Audzēkņi bija priecīgi par to, ka saņēma atbildes uz visdažādākajiem jautājumiem par keramiku, māla apstrādi. Jau pirms šīs tikšanās skolā notika keramiķa Andreja Paulāna jubilejai veltīta nedēļa, kurā iepazīstināties ar materiāliem gan par šo keramiķi, gan ar viņa darbiem. Esam pateicīgi vēstures un lietiskās mākslas muzejam par piedāvātajiem materiāliem. Skolā notika viktorīna «Mana skolas iela», jo tā ir nosaukta Andreja Paulāna vārdā. Uzvarētāji saņēma balvas.

Aļona Stepanova,
Preiļu 2. vidusskolas
8.b klases skolniece

Sporta jaunumi

Latvijas un pilsētas čempionāts volejbolā

Pagājušo sestdien un svētdien Preiļu SK «Cerība» volejbolistes Gulbenē aizvadīja kārtējās spēles 1. līgas čempionātā. Mūsu meitenes divreiz apspēlēja Talsu «Kurzemīti» 3:1 un 3:0 un Jelgavas LLU studentes 3:2, vienīgo zaudējumu nācās piedzīvot pret mājniecēm 0:3. Turnīra tabula pagaidām izskatās šādi:

Daugavpils VS 6—0; Preiļi 4—3; Gulbene 4—3; LLU 3—4; LSPA 2—1; Talsi 1—6; Liepājas PA 0—3.

Šīs nedēļas beigās notiks pilsētas volejbola čempionāta izšķirīgā spēles.

Dāmām pusfināli tiks izspēlēti ceturtdien, 19. decembrī plkst. 18.30 un 19.30, bet finālspēles sestdien, 21. decembrī plkst. 15.00 un 16.00.

Vīri pagājušo svētdien izspēlēja ceturtdaļfināla spēles un noskaidroja labāko kvartetu. Jāteic, ka īpašu pārsteigumu nebija — uzvarēja stiprākie.

Vīriem pusfināli notiks piektdien, 20. decembrī plkst. 18.30 un 20.00, bet fināli sestdien, 21. decembrī plkst. 17.00 un 18.30.

Imants Babris

Vēl tikai 4 dienas var pasūtīt «Novadnieku» 1997. gadam. Nenokavējiet!

Abonēšanas maksa: vienam mēnesim Ls 0,90, trim mēnešiem Ls 2,70, sešiem mēnešiem Ls 5,40, deviņiem mēnešiem Ls 8,10, visam gadam Ls 10,80.

Par Līvānos rīkoto akciju «Mani priekšlikumi pilsētas domei»

■ Laikā no 15. līdz 30. novembrim Līvānu pilsētas dome rīkoja akciju, kuras ietvaros jebkurš pilsētas iedzīvotājs domei varēja adresēt savus priekšlikumus un arī pretenzijas. Akciju atbalstīja Līvānu sakaru nodaļa, atļaujot iedzīvotājiem domei adresētās vēstules nosūtīt bezmarku aploksnēs.

«Ja šādas ierosinājumu vēstules mēs saņemam,» teica Līvānu pilsētas mērs Visvaldis Gercāns, «tā tad cilvēki tic, ka dome problēmas var atrisināt. Tas, kā mēs to izdarīsim, arī veidos cilvēku attieksmi pret mums. Līdzšinējā veidā akciju vairs neatkārtosim, bet domes ēkā tiks novietota pastkaste, kur cilvēki savus uzrakstītos ierosinājumus varēs atstāt.

Pēc akcijas ir radušās arī vairākas domas, kā uzlabot situāciju pilsētā. Ir jāatjauno māju vecāko institūcija, jo par tādām nebušanām, kā izsistiem stikliem, nedegošām spuldzītēm ēkās utml., tieši viņi varētu domei ziņot. Kā atalgojums viņiem būtu simboliska atlaide komunālajiem maksājumiem (ap latu). Tuvākajā laikā uz apspriedi sauksim arī ielu komiteju vecākos (pēdējo reizi tāda tikšanās bija pirms pusotra gada). Viņi būtu tie, kas informētu par trošu, ielu stāvokli, iedzīvotājiem atsevišķos gadījumos nodotu domes informāciju utt.»

Tālāk izklāstā — V.Gercāna komentārs iedzīvotāju vēstulēm.

Kad pilsētā tiks sakārtotas ielas, pagalmi, ietves (it īpaši Rīgas ielas ietves ir katastrofālā stāvoklī)?

— Šogad Ls 57 tūkst. tika iztērēti pašvaldības iestāžu remontam, nākamgad no budžeta noteikti jāparedz līdzekļi dzīvojamu māju jumtu un arī ietvju remontam. Bet, ja nākamgad no samazinātā budžeta, kas ir projektā, bērnu darza pedagogiskajiem darbiniekiem būs algas jāmaksā, tad līdzekļus remontiem atvēlēt būs problemātiski, lai gan tas ir jādarā.

Ceļu remontiem līdzekļus šogad mums iedalīja no rajona ceļu fonda, nākamgad paredzēts, ka šos līdzekļus saņems tieši pilsēta.

Par koku iznīcināšanu (nozāģēšanu) līdzekļiem varētu labāk apgaismot ielas, sevišķi ziemā...

— Pilsētas apzaļumošanai, arī koku zāģēšanai, no dabas resursu nodokļa līdzekļiem iztērēti Ls 3125, un šī nauda tieši šim mērķim arī paredzēta. Uz koku zāģēšanu cilvēki pieietušie rindā, jo iepriekšējam pašvaldībā nebija līdzekļu šiem darbiem.

Ielas Līvānos tiek apgaismotas līdz 00.30 un no 5.30, jo naudas trūkums neļauj to darīt visu nakti.

Kāpēc privātmāju pensionāriem bija lielāki deklarāciju pabalsti — Ls 42, bet vientuļajiem pensionāriem dzīvokļos par siltumu un ūri tikai Ls 31,92?

— Komunālajās mājās pabalsta apjoms atkarīgs no cilvēku skaita dzīvoklī, malkas pabalsts, savukārt, tika iedalīts uz māju. Paredzētais malkas apjoms (12 m³), salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palicis nemainīgs, pieaugusi tikai malkas cena.

Grūti izvērtēt katras ģimenes materiālo stāvokli. Civillikumā ierakstīts, ka bērniem jā rūpējas par saviem vecākiem, arī visos MK noteikumos, kas attiecas uz pabalstiem, ir at-

sauce uz šo pantu. Tāpēc mums zināmo biznesmeņu vecākiem pabalstus nedevām. Paplašināt deklarāciju pabalstu saņēmēju loku un palielināt pabalsta apjomu pašvaldība nevar, ja tas nav paredzēts likumā. Ja cilvēki vēlas stādīt augstākām instancēm, esmu devis gan G.Ulmaņa, gan Cilvēktiesību biroja adresi. Līvāniešiem tiešām vajadzētu griezties kādās augstākās institūcijās, varbūt tad tās labāk izprastu situāciju pilsētā...

Pirmajā sapulcē par dzīvokļu privatizāciju tika teikts, ka privatizācija, kopā ar īpašuma ierakstu Zemesgrāmatā, maksās Ls 12,50, bet es jau šobrīd samaksāju inventarizācijas birojā Ls 3,89, notāram Ls 3,25, Hipotēku un zemes bankā Ls 5,80, par sertifikātu pārskaitīšanu Ls 5,52, zemes nodokli Ls 0,45, ceļa izdevumus Ls 1,10 — kopā Ls 20,01. Ko darīs ar iedzīvotājiem, kas dzīvokļus nevarēs privatizēt, jo sertifikātus jau pārdevuši?

— Privatizācija ir brīva izvēle, mēs to nespējam darīt. Tie, kas visus sertifikātus pārdevuši un slēguši kontu, var bankā samaksāt Ls 2, atvērt to pašu kontu un atkal ieskaitīt tur sertifikātus. Lai Ls 2 nebūtu jāmaksā par konta atvēršanu, labāk 1 sertifikātu rezervēt un kontu neslēgt.

Sapulcē par privatizāciju notika pirms privatizācija īsti bija sākusies, un maksājumi nebija konkretizēti. Tuvākajā laikā ir ierādāta atkārtota iedzīvotāju tikšanās ar Centrālās dzīvojamu māju privatizācijas komisijas sekretāru I.Krauzi.

Kāpēc V.Gercāns nepieņem invalīdus? Nevajag viņus aizmirst, dalot pabalstus.

— Pamata pabalsts invalīdiem, pensionāriem, politiski represētajiem, kas tiek piešķirts vispārējā kārtībā, ir pabalsts mazturīgajiem iedzīvotājiem. Uz Ziemassvētkiem jau

trešo gadu iepriekšminētajām kategorijām izsniedzam arī vienreizējo pabalstu (šogad pirmo reizi arī invalīdiem). Mēs esam gatavi uz dialogu ar jebkuru sabiedrisko grupējumu, tādēļ invalīdu biedrībai vajadzētu strādāt aktīvāk. Pagaidām tikai pensionāru apvienībā notiek regulārs, aktīvs darbs, viņi daudz izdarījuši, apsekojuši pensionārus, noskaidrojuši, kam vajadzīga mājas aprūpe, daudz ko ierosinājuši arī sociālās aprūpes darbiniekiem.

Līvānu ezers ir iecienīta atpūtas vieta, vajadzētu noasfaltēt blakus esošās Robežu un Ausekļa ielas, paplašināt peldvietu.

— Līvānu ezerā, diemžēl, ir kanalizācijas notekūdeņu piesārņojums. Problēmas rada māja Rīgas ielā 245a. Mājas īpašnieks ir valsts, bet apsaimniekotājs a/s «Līvānu stikls», kura šo māju grib nodot pašvaldībai. Mēs nesakārtotu māju nevaram ņemt, jo valstij ēkas pašvaldībai ir jānodod normālā stāvoklī. Šo «valsti» mēs nevaram noņemt — esam rakstījuši uz Privatizācijas aģentūru, uz Ekonomikas ministriju, uz MK, viss bez rezultātiem...

Vajadzētu atrisināt jautājumu par košļājamo gumiju «Diro» un «Wrigleys» reklāmas izmantošanu skatlogu «noformēšanā», kā arī izvietot pilsētā atkritumu tvertnes.

— Līvānu pašvaldība ir viena no nedaudzajām, kur ar domes lēmumu jau aizliegts reklamēt tabakas preces. Jebkurš skatloga noformējums jāsaprot ar pilsētas arhitekti, un, izsniedzot tirdzniecības atļauju, šo atgādinājumu varam dot līdz arī rakstveidā. Jautājumu par košļājamo gumiju reklāmas izmantošanu «noformēšanā» izskatīs kultūrvides komisija. Tiks izvietotas pilsētā arī atkritumu tvertnes.

Dome saņēma arī 42 iedzīvotāju parakstītu lūgumu atjaunot darbā pensionēto pediatri B.Plataci un izsludināt brīvu iedzīvotāju piekristīšanos pie pediatriem (ierosinājums tiks nodots pilsētas poliklinikā); sūdzības par klaiņojošiem suņiem un kaķiem; par to, ka Līvānos nav autoostas; par mašīnām, kas stāv pie veikala Rīgas ielā 106, un gājējiem tādēļ jāiet pa ielas braucamo daļu; par mašīnām, kas naktīs ar ieslēgtu motoru stāv pie veikala «Omega» Rīgas ielā 60 un traucē iedzīvotājiem (tur tiks uzlikta aizlieguma zīme); par domes darbiniekiem, kas darba laikā apmeklētāju klātbūtnē taisa «kafijas pauzes» un izturas arišķīgi; ierosinājums novērst konkrētus trūkumus dzīvojamajās mājās u.c. Domei adresēta bija arī pieteikšanās par siltajiem dzīvokļiem, sakoopto pilsētu, un kāda iedzīvotāja vēlējas pieteikties cilvēkam, kurš pirms daudziem gadiem pilsētā pie slimnīcas aizlūzta bērnam apsaitēja lūzuma vietu, un koks aug vēl šodien...

Daina Kursīte

Cik kompjuterizēta ir Līvānu pilsētas dome?

Kā pastāstīja Līvānu pilsētas mērs Visvaldis Gercāns: «Šobrīd pašvaldības darbā tiek izmantoti 3 dažādu paudžu datori — IBM PC AT 386 un 486, un viens PENTIUM dators.

IBM PC AT 386 dators tika iegādāts, kad darbu sāka tagadējā dome. Toreiz mēs izpelnījāmies dažu deputātu nopelumu par līdzekļu izlietošanu budžetā neparedzētiem mērķiem. Šo datoru izmanto sekretāre, viņa strādā ar teksta redaktora programmu, kas dod iespēju tekstu ievadīt datorā, saglabāt un jebkurā brīdī arī izdrukāt, un tas ir ērti tiem, kam nepieciešami domes lēmumu izraksti.

Otro datoru 1995. gada sākumā iegādājāmies sociālās aprūpes dienestam, un tas tiek izmantots iedzīvotāju deklarāciju apmaksu sarakstiem. Ar šīm standartprogrammām darbojas sociālā dienesta speciāliste Rīta Matuseviča, kurai ir augstākā matemātiskā izglītība programmas jomā.

Trešo datoru kopš šī gada marta lieto gramatveidības darbinieki maksājumu uzdevumu apstrādei. Tur ir uzstādīta arī juridisko aktu informatīvā sistēma, ko iegādājāmies no firmas SWH cenu atlaizņu periodā par Ls 199. Šī sistēma dod iespēju atrast jebkuru valdības likumu, lēmumu, rīkojumu, kas izdots kopš 1922. gada, arī Rīgas pilsētas domes lēmumus un protokolus. Šī iespēja ir sevišķi svarīga tagad, kad likumi tiek nepārtraukti grozīti, un «uz papīra» tam izsekot nav iespējams.

Pašvaldības datori ir saslēgti arī ar Unibanu un Transzībanku.

Tuvākajā laikā par dzīvojamu māju privatizācijas procesā iegūtajiem līdzekļiem pirksim datoru, lai turpinātu rīnietu uzskaiti un nodrošinātu pozīciju, kas saistīti ar dzīvojamu māju privatizācijas procesu, operatīvu izsniegšanu.

Nākamgad jāveido kompjuterizēts iedzīvotāju reģistrs, jēkabbili šim mērķim ir izstrādāta speciāla programma, un mēs to iegādāsimies. Pašlaik Līvānos uzradušās ap 900 «mirušās dvēseles», — pēc iekšējās uzskaites mums ir 11267 iedzīvotāji, pēc PID datiem — 12167. Tie cilvēki, kas izrakstījušies no Līvāniem, bet nav pierakstījušies citur, joprojām skaitās Līvānu iedzīvotāji. Priekš budžeta tas varbūt ir labi, bet ne priekš reālās ainas.

Dators ir nepieciešams arī kanceleja ienākošo un izejošo dokumentu uzskaitē, dators ir vajadzīgs arī, lai veiktu īpašuma uzskaiti.

Datorus savā darbā izmanto arī mūsu nomnieki — zverinātā notāre un advokāte un NVD. Dators bija arī zemes dienesta rīcībā, bet Preiļos uzskatīja, ka tas te nav vajadzīgs, lai gan viņu darbinieki joprojām strādā Līvānu pašvaldībā un tagad bez maksas izmanto mūsu datorus.

Ļoti bēdīga situācija ar datornodrošinājumu ir skolās. Līvānu 1. vidusskolā datori ir novecojuši, un ar tiem nevar strādāt Windows vidē. Viens domes pirktais dators ir Līvānu 2. vidusskolā. Varbūt šo problēmu izdosies atrisināt sadarbības projekta ar Dāniju ietvaros vai ar organizācijas «Tilts» palīdzību, kas datorus piegādā Izglītības ministrijai, kura tos tālāk nodod skolām. Var būt arī citas iespējas, bet no pašvaldības budžeta līdzekļiem, diemžēl, neredzu iespēju skolās izveidot datoru klasi.

Dome vēl joprojām nav pielēgusies pie INTERNET, jo maksāt ap Ls 40 tikai par dažu vēstulu nosūtīšanu ir pārāk daudz pašreizējos apstākļos.

Lai arī darba automatizācija ir ļoti nepieciešama, dators, diemžēl, nesamazina darbinieku skaitu iestādē, jo cilvēku tas aizstāt nevar. Tā ir tikai iespēja atvieglot darbu un uzlabot klientu apkalpošanu.»

Daina Kursīte

Ar valsts valodu — kā pa celmiem

No gada sākuma eksāmenu valsts valodā Preiļos kārtoja astoņdesmit deviņi cilvēki, tā «Novadnieku» informēja rajona padomes valsts valodas eksāmenu komisijas sekretāre Ināra Batarāga. Deviņi no visiem eksāminētajiem netika atestēti.

Zemākā jeb pirmā valsts valodas zināšanu kategorija tika piešķirta 37 cilvēkiem, otrā kategorija 26, bet trešajai kategorijai atbilstošas zināšanas uzrādīja tikai 17 cilvēki. Vislabāk latviešu valodu, protams, pārvalda pedagogi. Taču ļoti liela daļa uzrādīja visai vājas zināšanas. Tie pārsvarā ir bezdarbnieki, kuri tagad netiek uzņemti darba biržas uzskaitē, ja nav atestēti valsts valodā kaut vai zemākajai zināšanu pakāpei atbilstoši līmenī.

Ināra Batarāga atzina, ka vienkāršāk ir ar sarunvalodas zināšanām. Problēmas rada rakstu darbi, jo daudzi nevar rakstiski iesniegt pat minimālu informāciju par sevi savā dzimtajā valodā, kur nu vēl valsts valodā.

Decembrī paredzēta vēl viena valsts valodas eksāmenu komisijas sēde, uz kuru pie- teikušies vairāki desmiti preiļieši.

L.Kirillova

Vai «Suņu un kaķu turēšanas noteikumi Līvānu pilsētā» ir priekš kaķiem?

■ Šie noteikumi ar Līvānu pilsētas domes lēmumu tika apstiprināti 1995. gada 22. decembrī. 1997. gada 1. janvārī būs pagājis gads, kopš lēmuma stāšanās spēkā, bet kādi ir rezultāti?

Uz šodien izsniegti 149 suņu reģistrācijas zetonu (pēc suņu turēšanas notevās samaksas un dzīvnieka vakcinācijas), izveidots klaiņojošo suņu un kaķu izolācijas dienests, un kopš šī gada novembra klaiņojošo dzīvnieku izķeršanu pilsētā veic divi algoto sabiedriskajos darbos strādājoši cilvēki. Jau izķerti un iemidzināti 30 klaiņojoši kaķi un 8 suņi, bet iedzīvotāju attieksme pret notiekošo, kā parasti, ir divējāda.

Vieni uzskata, ka dzīvnieku izolācijas dienests vispār nedarbojas, un viņiem savā ziņā taisnība, jo noķerto dzīvnieku skaits ir ļoti niecīgs, salīdzinot ar joprojām klaiņojošo «cilvēka labāko draugu» armiju pilsētas ielās un māju pagrabos. Otrā iedzīvotāju daļa pēkšņi kļuvusi par «naba-ga radibīņu» enerģiskiem aizstāvjiem un, izklie-dzot saukļus: «Rīkļurāvējī! Fašisti!» utml., adre-sētas klaiņojošo dzīvnieku ķērājiem, gatavi šos ķērājus nolīcēt klaiņojošo dzīvnieku vietā. Nevar pagaidām apgalvot, ka pilsētā bezsaim-nieka dzīvnieku būtu kļuvusi mazāk, toties klai-ņojošu kaķu ar krāsainām lentītēm ap kaklu ielās parādās aizvien vairāk.

Šo situāciju komentē Līvānu pilsētas un Turku pagasta veterinārārstis Reinis Brics:

«Klaiņojošo dzīvnieku izķeršanu sākām no-vembrī, jo līdz tam meklējām cilvēkus, kas to da-ris, un arī transportu izķerto dzīvnieku pārvada-šanai. Dzīvnieki tiek ķerti ar slazdiem, kuros ie-vietota ēsma. Suņus tādā veidā noķert prakti-ski nav iespējams, tāpēc viņu izķeršanai izmanto tīklu.

Noteikumos rakstīts, ka «par klaiņojošiem uz-skatāmi suņi un kaķi, kuri bez īpašnieka klātbū-tnes atrodas uz ielas, tīros, laukumos, plud-malēs, sabiedriskajos transportlīdzekļos u.c. sa-biedriskās vietās. Klaiņojošos suņus neatkarīgi no to šķirnes un nozīmes (arī ar kaklasiksniām, zetoniem un uzpurņiem) un klaiņojošos kaķus

jāizķer un jāizolē dzīvnieku izolācijas dienestam.» Noteikumos paredzēts, ka izķertie re-gistrētie suņi jātur 3 diennaktis, kaķi ar kakla-siksniām — 2 diennaktis, neregistrētie dzīvnie-ki iemidzināmi diennakts laikā. Līdz šim visi noķertie dzīvnieki bijuši bez zetoniem un kak-lasiksniām, uzreiz viņi arī, izmantojot speciālu medikamentu, iemidzināti un sadedzināti pil-sētas izgāztuvē. Kādu noķertu, labi koptu suņi, gan bez zetona, mēs 2 diennaktis turējam vete-rinārajā klinikā, un tikai tad iemidzinājam. Saim-nieki tikai pēc 1,5 nedēļām uzmeļēja dzīvnieku ķērāju un painteresējās par savu suņi... Ja tiks noķerts dzīvnieks ar kaklasiksni un zetonu, pro-tams, mēs meklēsim viņa saimnieku un sodīsim likumā noteiktajā kārtībā.

Šobrīd mums noķertos dzīvniekus nav kur tu-rēt, ir tikai šim mērķim paredzēta vieta, bet tur nav elektrības, un dzīvnieku nevar 3 diennak-tis turēt pilnīgā tumsā, bez tam — mums nav ar ko viņus barot. Tas ir pārmēts pilsētas domei, lai gan iespēju robežās tā ir palīdzējusi, jo tai ir jāmeklē līdzekļi dzīvnieku novietnes iekār-tošanai un viņu barošanai, nevis veterinārār-stam. Mēs esam tikai izpildītāji. Toreiz, kad in-teresējās par elektrības ievilkšanu dzīvnieku izolācijas vietā, tā bija neliela summa, tagad viss ir divreiz dārgāk, un naudas nav joprojām.

Normālā pasaulē, kur cilvēki maksā nodokļus, klaiņojošos dzīvniekus tur speciālos pansionā-tos vai sterilizē, un viņi nerada jaunu klaidoņu paudzi. Arī mūsu Rīgā ir suņu un kaķu viesnīca, kur saimnieks uz laiku var atstāt savu miluli, pro-tams, turēšana 1 diennakti tur maksā Ls 10. Arī es labprāt darītu tāpat, bet kas par to samak-sās?

Man noķertā dzīvnieka iemidzināšana šobrīd izmaksā Ls 0,20, un par šī darba apmaksu es vēlos noslēgt stingru līgumu ar domi. Ja cilvēks dažādu apstākļu dēļ vēlas iemidzināt sev piederušo suņi vai kaķi, viņam tas maksā Ls 0,60 (medikaments, ārsta vizīte, darba ap-maksa). Daži vēlas dzīvnieku likvidēt, bet ne-grib maksāt, tāpēc pasauc nevis veterināru, bet dzīvnieku ķērāju.

Daudzi, kaķus žēlodami, sien viņiem ap kaklu lentītes. Kādas daudzstāvu mājas iedzī-votāji katru rītu pat nones klaidoņiem kaķiem blodu ar putru, un viņus pabaro. Ja jau cilvēki tik sirsnīgi, tad lai tur kaķi šīs mājas un kopj katru dienu, nevis ļauj tiem klist un pārnēsāt infek-cijas. Dzīvnieku, vienreiz dienā barodami, mēs nevis žēlojam, bet cietsirdīgi liekam viņam vilkt dzīvību. Tas ir pārprasts humanisms. Tā nav kopšana, ja no rīta dzīvnieku izlaiž ārā un tad gaida — almāks atpakaļ vai nē. Kad sākas «ka-ķu laiks», dzīvnieki klist prom no mājām, plēšas, saslīkst, un tad «gādiģie» saimnieki sauc mani viņu miluļiem operēt strutainos abscesus. Tā vietā varētu dzīvnieku sterilizēt vai injicēt viņam speciālu hormonu preparātu (tā darbības laiks 5 mēnešļ). Kaķiem injekcija maksā Ls 2,20, ja veterināra vizīte ir pilsētas robežās, suņiem atkarībā no viņu svara, lielākas Ls 5-6.»

«Vairākums ir pret to, ko mēs darām,» piebal-soja viens no dzīvnieku izolācijas dienesta darbiniekiem, «un grūti cilvēkiem ieskaidrot, lai tur dzīvniekus mājās. Tagad, kad sākusies ap-kures sezona, ar kaķiem ir pilni pagrabi, ļoti daudz slimu, smirdoņa pagrabos tāda, ka pat gāzmasku vajag.

Mēs gribētu redzēt, kā dzīvnieku izķeršana notiek pilsētās, kurās šis process sācies agrāk, it īpaši, kā ķert klejojošus suņus, jo tikai ar tīklu to izdarīt ir grūti. Suņus ar zetoniem pagaidām neaiztiekam, diemžēl zetonus pēdējā laikā sā-kuši zagļi. Vajadzētu arī kaķiem izdomāt zetonus vai ko līdzīgu, ne tikai tās lentas.»

Pilsētas «īrišana» ir tikai sākusies, bet dzīv-nieku ķērāji ir algoto sabiedrisko darbu strād-nieki, kas strādā tikai 6 mēnešus, tāpēc ir jautā-jums, kas šo nepateicīgo, bet, diemžēl, vaja-dzīgo darbu darīs pēc tam? Arī Līvānu pilsētas domei, kā teica R.Brics, jāpadomā, kā nodroši-nāt izķerto dzīvnieku turēšanu termiņos paredzē-to laiku, jo pamazām sākas process, kad ak-tīvizēsies dažādas dzīvnieku aizstāvju biedrības, un arī Līvānos ne mazums šķepu tiks lauzts ap šiem «Suņu un kaķu turēšanas noteikumiem».

Daina Kursīte

Tikšanās ar grāmatu un autoru

«Gara gaisma nāk no grāmatas gaišajam lapam. Tā rakstīja Andris Vējāns (Donāts Kalnačs) vienā no saviem pirmajiem rakstiem «Plašāku ceļu Latgolas grāmota!» avīzes «Latgolas Bolss» 1944. gada 29. jūnija numurā. Šai jaunībā formulētai devīzei dzejnieks palicis uzticīgs vairāk nekā pusgadsimta gadu gājumā. Interesanti atzīmēt, ka pat šī apercu un eseju krājuma nosaukums «Latgales rakstu gaisma» sasauca ar pirms 52 gadiem rakstīto.» Tā raksta grāmatas «Latgales rakstu gaisma» redaktors Pēteris Klīdzējs pēcvārdā.

Autors gan saka, ka neesot centies sniegt dokumentāli biogrāfisku un šizētisku vēstījumu par literatūras attīstību Latgalē, bet savā redzējumā mēģinājis atsegt pastāvīgas vārda mākslas veidošanās procesu šajā novadā.

Tā vai citādi, uz 21. gadsimta sliekšņa tas ir pirmais darbs, kurā vienviet pieminēti 700 autori, kuri paši, vai nu būdami pēc izcelsmes latgaļi, vai arī pārnovadnieki, pievērsušies Latgales vārda mākslai.

Lasītāji grāmatu jau ir paspējuši novērtēt, jo kopš tās iznākšanas laika līdz dienai, kad pats autors ciemojās rajona galvenajā bibliotēkā, pagājuši pāris mēneši. Uz tikšanos ar Andri Vējānu, redaktoru Pēteri Klīdzēju, Latgales politiskā darbinieka un literāta Franča Ķempa dēlu Leopoldu Kempu bija ieradusies dažādu paaudžu pārstāvji. Ceļu no Rīgas līdzī bija mērojuši arī J. Raiņa literatūras un mākslas vēstures muzeja filiāļu vadītāja Gaida Jablonska.

Andris Vējāns ir bieži āvis kājas ceļam uz dzimto pusi, visbiežāk preliešiem ar viņu ir iespēja tikties dzejas dienu sarīkojumos, kad tiek vētīta un svērtā jaunā dzejas raža kopš iepriekšējās tikšanās reizes, bet katram dzej-

niekam jāreķinās ar to, ka arī spalvas brālim vakara gaitā jānodod laiks uzstāties. Taču šoreiz bija iespējams parunāt arī par citām lietām, par to, kā Latgales jaunie censoņi piecdesmitajos gados nonāca Rīgā, palika vai nepalika savas valodas, savas tēva sētas aizstāvji. Andris Vējāns pieder pie pirmajiem, pateicoties viņam kā ilggadējam žurnāla «Karogs» redaktoram un toreiz ļoti svarīgās organizācijas — Rakstnieku savienības vadītājam, daudzi jauni literāti no latgaļu vidus guva iespēju publicēties, iegūt savu pašapziņu un tagad ir nobrieduši autori.

Andra Vējāna uzstāšanās bibliotēkas lasītavā bija gan stāstījums par darbu grāmatas tapšanā, gan arī kā referāts par latgaļu literatūras tapšanu, veidošanos un pastāvēšanu.

Pēc tam par darbu grāmatas sagatavošanā stāstīja redaktors Pēteris Klīdzējs, uzstājās Leopolds Kemps, fotomākslinieks Igors Pličs, kura Latgales ainavas izmantotas grāmatā.

Savas domas par grāmatu izteica klātesošie, tās apkopojamas vienā lielā — paldies, arī tad, ja ārpus palicis kāds no tiem latgaļu autoriem, kuru tādū vai citādu iemeslu dēļ iecienījuši kurā ģimenē.

— Grāmata, kurā ir latgaļu sirds, — teica kāds no runātājiem, un šajā apgalvojumā ir liela daļa patiesības. Kaut tajā ir ļoti daudz faktu materiāla, kopumā tā izlasāma vienā panēmienā ar sajūtu, kāda ir Aglonas lielajos svētkos, kad, ejot cauri tūkstošiem cilvēku, satiec tuvākus un tālākus paziņas, domubiedrus, draugus vai arī cilvēkus, par kuru esamību esi daudz dzirdējis.

L.Rancāne

● Attēlā: (no labās) Andris Vējāns, Pēteris Klīdzējs, Leopolds Kemps.

J.Silicka foto

Jubilejas rindas Līvānu 1. vidusskolas kapelai «Dunduriņš»

Daudzi atceras un daudzi varbūt arī nē, bet pirms vairākiem gadiem Latgales novadā muzicēja jestra kapela «Dundurs». Tai laikā arī Līvānos kopā sanāca bērni un viņu skolotāja, kuri ļoti gribēja muzicēt un gribēja būt tādi pat vitāli un dzīvespriecīgi kā lielais «Dundurs», kurā tolaik spēlēja arī līvānietis Atis Auzāns. Un tā pirms 5 gadiem, 28. novembra vakarā, dzima kapela «Dunduriņš». Sākumā bērni kopā ar savu vadītāju — akordeonisti un mūzikas pedagoģi Martu Rimšu pulcējās uz mēģinājumiem stikla fabrikas klubā, vēlāk Līvānu 1. vidusskolā.

«Dunduriņš» spēlēja vienā koncertā, otrā, viņš iepatīkās, viņu pamanīja un aicināja vēl un vēl. Un tā šajos 5 gados ir skatīts daudz skaistu vietu Latvijā un muzicēts neaizmirstamos pasākumos. Īpaši ražīgs bijis pagājušais gads, kad «Dunduriņš» spēlēja vairāk kā 20 koncertos. Jēkabpils rajona Antūžu sākumskolā kapela spēlēja izlaiduma koncertu un ballīti, tā bija kapelas programma ar vairāk kā 30 dziesmām. «Dunduriņš» muzicējis arī Ekoskolā Daugavpilī un Mazajā Siguldiņā, kurā atrodas aiz Ilūkstes.

Šogad ir spēlēts Zemeņu ballē Jūrmalā, Aknīstē, kur bērniem bija arī ekskursija uz Svētavotu un Gārsenes pili meža ielokā. Interesanta uzstāšanās «Dunduriņam» bijusi arī Līvānu 1. vidusskolas jubilejas koncertā, kad kapelas meitenes uz skatuves izdancinājušas pašu Līvānu pilsētas mēru, un viņš tad esot teicis: «Jūs bijāt tik jauki, varat prasīt no manis visu, ko vēlaties!»

Daudz spēlēts kopā ar Aleksandru Zeimuli-Prīzevoitu — Rīgas Latgaļu biedrības mūzikas koncertā Latviešu Biedrības namā, Latvju ziņgē'95, Preiļu kultūras nama remontam veltītajā koncertā, skaistā koncertā Jēkabpilī mūzikas skolotāja Jura Andrejeva piemiņai.

«Dunduriņš» sadarbojies arī ar deju kolektīvu vadītājiem Anitu Lukjansku, Andri Usāru, Ausmu Pinkuli. Kapela piedalījies Latgales TV 2. mūzikas festivālā, folkloras festivālos «Pulkā eimu, pulkā teku» un kopš 1992. gada konkursā «Ko tu proti?». Lai arī šajā grūtajā, profesionālajā konkursā iegūts pat I pakāpes diploms, «Dunduriņš» šogad tajā vairs nepiedalās, jo par šo konkursu nav vairs gandarījuma, drīzāk rūgtas atmiņas. Konkurss ir ļoti izstiepts — novembrī sākas pilsētā, tad rajonā, novadā un beidzas martā Rīgā. Vienu gadu Rīgā žūrija atļāvās 2 stundas nokavēt, bet bērni uz šo konkursu -30 grādu salā bija braukuši no visas Latvijas, cēlušies ļoti agri, bet konkursa organizatori viņiem pat nebija

radījuši iespēju Rīgā paēst pusdienas. Citā gadā konkursa ieraksta laiks Latvijas TV studijā tika pārcelts, neviens par to nepaziņojot. Tā «Dunduriņa» bērni 5 no rīta cēlās, brauca uz Rīgu un uz skatuves tika tikai 18.45. Vienu gadu kapela konkursā saņēma gan diplomu, gan arī ceļazīmi uz nometni «Pipariņš» Cēsīs, lai gan par ceļazīmi pašiem bija jāmaksā. Bet gadā, kad «Dunduriņš» ieguva 1. vietu konkursā, viņi to uzzināja tikai pēc kāda laika un diplomu saņēma pa pastu. Nebija ne pārsteiguma dāvanu dziedātājiem, pat ne ziedu viņu skolotājiem. Bet — lai sliktas atmiņas paliek pagātnē.

Kā saka kapelas vadītāja Marta Rimša: «Šie bērni ir to vērts, lai viņus parādītu arī ārpus Latvijas. Pašreiz gan starptautiski festivāli tiek rīkoti tikai folkloras un etnogrāfiskajām kopām, bet mēs neesam gluži folkloras ansamblis. Dziedam arī komponistu dziesmas, pati aranžēju tautasdziesmas, katrai dziesmai pieejam individuāli. Pamatā jau katrs kolektīvs izpilda dziesmu tā, kā to iecerējis vadītājs, un «Dunduriņš» ir mana sapņa piepildījums.

Diemžēl, mūsu melno darbu neviens nerēd, redz tikai galarezultātu. Kapelā labi jāpārvalda instrumenti, jādzied ansamblī un solo. «Dunduriņu» veido labi solisti, bet tad ar katru būtu jāstrādā atsevišķi, un tam spēka nepietiek. Sponsorus kapelai līdz šim nesmu lūgusi, palīdzējusi mums ir pilsētas dome. Bet šobrīd mums finansālā palīdzība ir vajadzīga, jo nepieciešami pastiprinātāji, mikrofonu, arī tautastēpi.»

Ir grūti tumšos vakaros un arī brīvdienās nākt uz mēģinājumiem, — nenoliedza paši bērni un viņu vadītāja, bet, kad viss izdodas, kad ir daudz jauku braucienu pa Latviju un daudz interesantu tikšanos, sliktais vienkārši aizmirstas...

Daina Kursīte

● Attēlā: 1. rindā (no kreisās) Gita Rudzāte, Antra Eriņa; 2. rindā Kaspars Raubišķis, Armands Eriņš, Raivis Ušackis, Inese Pastare, Ilze Rimša un vadītāja Marta Rimša. Fotografēšanās brīdī klāt nebija Inga Soma un Ina Kūka.

A.Kursīša foto

Latviešu Ziemassvētku dziesmas skan Beļģijā

Jau novembra beigās latviešu Ziemassvētku dziesmas skanēja šoreiz mums tālā un mazpazīstamā Eiropas zemē — Beļģijā. Tur, Briges pilsētā pie Ziemeļjūras un, kā to mēdz dēvēt, — Beļģijas Venēcijā — ik gadus notiek Ziemassvētku festivāls. Šogad to kuplīnāt bija aicināti arī latvieši — daiļamatnieki un folkloristi, dažādu firmu pārstāvji.

Mēs ar Jāni Teilānu ietilpām grupā, kura šoreiz tika vākta kopā no visas Latvijas. Tajā apvienojās Latgales, Vidzemes, Zemgales dziedātāji un muzikanti, tā veidojot ansambli ar nosaukumu pēc pirmajām šo novadu zilbēm «LaViZe». Ar šo vārdu uzstājāmie un pat tikām ierakstīti privātajā un Beļģijas valsts radio. No 13 cilvēku grupas apmēram puse bija folkloras ansambļu vadītāji, tāpēc sadziedāties, saspēlēties nebija problēmu, grūtāk bija saskaņot repertuāru, lai neskanētu tikai Vidzemes vai Latgales dziesmas u.tml. Protams, neiztikām arī tikai ar Ziemassvētku repertuāru, skanēja gan citas tautasdziesmas, gan ziņģes, gan arī melodijas (kā «Rozamunde»), kuras līdzī dziedāja un arī dejoja viens otrs no beļģiem. Neiztikām tikai ar dziedāšanu Latvijai atvēlētajās telpās — uzstājāmie gan šī pasākuma atklāšanas ceremonijā galvenajā telpā, kas bija rotāta ar milzu amariļļu ziedu kompozīcijām, dziedājām telpās, kur tirdzniecības firmas, pārdojot visu, kas varētu būt noderīgs gatavojoties vai svinot Ziemassvētkus, gan arī Austrālijas, Indijas un citu zemju zālēs.

Bijām vienīgie svešzemju dziedātāji, tāpēc viens otrs pircējs pie tirdzotājiem no Latvijas ieradās, noskatījies un noklausījies

mūsu uzstāšanos. Slodze bija liela, jo uzstājāmie visas četras dienas no 11.00 dienā līdz 23.00 naktī. Pirms tam, protams, vēl bija mēģinājumi — gan turpbraucot autobusā, gan ierašanās dienā Brigē, reizē ar telpu pušķošanu latviskā garā ar puzuriem, kas arī bija uzdots mums. Atvelkot elpu un zāļu tiesai degustējot Rīgas balzamu, ko piedāvāja «Latvijas balzama» tirdzotāji, kuri vienīgie to deva degustēt par brīvu šai reizē, varējām pavērot arī, kā veicas tirdzotājiem.

Jāteic, ka Latvijas preces bija visinteresantākās un daudzveidīgākās, kaut vai salīdzinot ar jau pieminēto Indiju un Austrāliju. Daudzi gan jauca Latviju un Lapzemi Somijā, nezināja, kur tāda atrodas, tāpat, kas tas ir — dzintars. Taču ar katru dienu uz Latvijas telpām nāca aizmirsti vairāk apmeklētāju un beigās tie pat bija grūti izspraukties cauri. Pirkta linu audumus, adītas cepures, keramiku (no Latgales tirdzotāju vidū gan nebija neviena), koka rotaļlietas, sudraba rotas, Jēkabpils firmas «Viola» trikotāžas izstrādājumi.

Ar gandarījumu konstatējām, ka Latvijas daiļamatniekus gan daudzveidībā, gan kvalitātes ziņā būtu grūti izkonkurēt, ja vien būtu par mums pasaulē informācija, ja tie daudzie ārzemju konsultanti palīdzētu slēgt līgumus ar ārvalstīm, iepazīstināt pasauli ar Latvijas vārdu. Mums līdzī bija arī divu tūrisma firmu pārstāvji, kurām bija informatīvi materiāli par Latviju un, cerams, ka pēc šīs mūsu ierašanās Brigē Latvijas vārds būs kļuvis populārāks gan Beļģijā, gan tās kaimiņzemēs — jo šai tirgū ierodas arī angļi, franči, vācieši, holandieši. Runājot par šo

tirgu un festivālu kopumā, jāatzīmē tā neparastums. Vismaz priekš mums, jo pie mums tirdzotāji savas preces Ziemassvētkiem sāk piedāvāt tikai tagad. Interesanti bija noformētas telpas un arī ārpusē bija, ko skatīties, sākot ar festivāla dalībnieču valstu karogiem mastos, ar milzīgām degošām svecēm cilvēka augumā, gan peldošām kanālā, gan zālienā ap egli, zem kuras bija lielas figūras — svētā ģimene ar Jēzus bērniņu un trīs Austrumu gudrie. Ārpusē aplokos atradās arī dzīvnieki — aitas, kazas, gans un tamlīdzīgi, ko ar interesi aplūkoja bērni.

Īpatnēji skaista ir arī pati Briges pilsēta — ar daudziem kanāliem, kuros paceļamie tilti ļauj pārvietoties kuģiem, laivās pa tiem braukā tūristi. Pa ielām tūristi braukā arī senlaicīgās karietēs. Pilsētā tik daudz gotisku celtnu, ka acis zīlbt no krāšņuma, viss sakopts, daudz interesantu katoļu baznīcu un ik pa sprīdim kāds veikaliņš ar slaveņajām Briseles mežģinēm — tās gan pērķot galvenokārt bagāti amerikāņi un japāņi. Folkloras ansambļa dalībnieki dzīvoja ģimenēs un tā nu arī es dabūju gotiku redzēt no iekšpuses, jo šai stilā celtas arī dzīvojamās ēkas.

Jāteic, ka iekšpusē viss ir apdarināts mūsdienīgā garā un ar mūsdienu materiāliem. Beļģi ir pārtikuši tauta, daudz ceļojuši un redzējuši. Stāstīja, ka viņu pensionāri sa-

ņemot tik lielas pensijas kā mūsu valsts prezidenta alga. Neticami? Nu, lai Dievs dod mūsējiem to pašu. Un tā noteikti būs, ja vien mūsu valstsvīri sāks domāt ne tikai par savu peļņu, bet dos iespēju strādāt un nopelnīt arī pārējiem mūsu zemē. Ja darbosies Latvijas labā, kā to šoreiz darīja viena no mūsu brauciena labajiem gariņiem — Kristīne no Latvijas vēstniecības Beļģijā, organizatori no Kultūras ministrijas. Jo amatniecībā, pārtikas rūpniecībā un droši vien arī citās nozarēs latvieši var droši nostāties blakus visattīstītākajām Eiropas valstīm (tāpat kā dziedātprasmē).

Kopā ar citiem latviešiem Brigē par to pārliecinājos arī es, Preiļu RKN folkloras centra vadītāja Monika Livdāne

● Attēlā: Jānis Teilāns, Monika Livdāne un... milzu amariļļi.

Nedēļas notikumi

Preiļu pašvaldības policijā

■ No 9. līdz 15. decembrim municipālajā policijā saņemti desmit izsaukumi uz ģimenes skandāliem, bet divas personas nogādātas rajona policijas nodaļas dežurdā.

■ Pašvaldības policisti izteica divus brīdinājumus par suņu turēšanas noteikumu pārkāpumiem, jo kaimiņi sūdzējās par četrkājaino «draugu» piekēzītajām kāpnu telpām.

■ Pagājušajā nedēļā ziema pieteica sevi ar pirmo atkalu. Pašvaldības policijas darbinieki pārbaudīja ielu braucamās daļas stāvokli Jaunajā, Saules, Dārzu, Miera, Kosmonautu un Kalna ielās. Nācās atzīt, ka ielu braucamo daļu māju saimnieki uztur kārtībā, pašvaldības policijai pret viņiem nekādu pretenziju nebija.

Uzsnidzis sniegs. Tāpēc individuālo dzīvojamā māju īpašniekiem nav jācaizmirst, ka viņiem jānotīra arī ievies daļa sava zemes gabala teritorijā. Ja sniegs netiks notīrīts, tad pašvaldības policija būs spiesta viņus sodīt par teritorijas neuzturēšanu kārtībā. Pirmajā reizē gan būs tikai brīdinājums, bet atkārtoti vajadzēs maksāt soda naudu no pieciem līdz divdesmit pieciem latiem.

Pieaug ģimenes skandālu skaits. Tātad sākušās algas dienas

■ Policistu vidū tas nu reiz ir stipri iesakņojies ticējums. Par to liecina arī rajona policijas nodaļas savāktā informācija. No 9. līdz 16. decembrim nodaļas notikumu žurnālā reģistrēti 9 iesniegumi par ģimenes skandāliem (iepriekšējā nedēļā bija tikai 4).

■ Desmit gadījumos iesniegumos fiksētais kvalificēts kā huligāniskas darbības.

■ Notikušas 7 zādzības. Garnadziem visvairāk iepatīcies Riebiņu pagasts, jo tur notikušas pat četras no minētajām zādzībām.

■ Uz rajona autoceļiem pagājušajā nedēļā bijuši trīs nopietni ceļu satiksmes negadījumi.

■ Pelēču pagastā konstatēta nelikumīga tirdzniecība (bez atļaujas). Preiļos divos gadījumos atklāta nelikumīga tirgošanās ar alkoholu.

■ Saņemts viens iesniegums par nelikumīgu meža ciršanu, konstatēti divi nevardarbigas nāves gadījumi.

Brauciet lēnām pa ledu...

■ Ceļu policija informē, ka 11. decembrī pulksten 07.00 Rīgas-Daugavpils ceļa 183. kilometrā «Pāterniekos» Daugavpils iedzīvotājs Jānis Krekels, braucot Rīgas virzienā, uz slidenā ceļa nesavaldīja automašīnas stūri. Viņš iebrauca pretējā braukšanas joslā un sadūrās ar pretimbraucošo ZIL 4331.

Negadījumā gāja bojā automašīnas VAZ vadītājs, pasažieris Sergejs Vorobjovs. Bet otra pasažiere Zinaida Kretova no gūtajām traumām mira Līvānu slimnīcā 12. decembrī. Notiek izmeklēšana.

■ 13. decembrī pulksten 00.20 uz ceļa Krāslava-Preiļi-Madona 63. kilometrā Saunas pagasta iedzīvotājs Georgijs Ivanovs uz slidenā ceļa nesavaldīja automašīnas stūri, nobrauca no ceļa un ietriecās elektropārvaides līnijās stabā.

Negadījumā cieta automašīnas vadītājs, bojāts stabs un arī automašīna.

■ Bet 13. decembra vakarā pulksten 18.30 Jānis Skrūzmanis, braucot ar automašīnu GAZ 24 pa ceļu Rožupe-Rudzāti-Varakļāni, trešajā kilometrā uz slidenā ceļa netika galā ar automašīnu vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās.

Cietušo negadījumā nav, bet bojāts automobilis.

Morāle var būt tikai viena — brauciet lēnām pa apledojušiem ceļiem!

L.Kirillova

Desmit «Zeltenes» brīvabonementi Preiļu rajona lasītājiem

Žurnāla «Zeltene» konkurss noslēdzies. Saņēmām apmēram 100 vēstules. Paldies par lielo atsaucību! Paldies par sirsnīgajiem vārdiem un laba vēlējumiem, ko adresējāt redakcijas kolektīvam!

«Es tev līdz esmu izstaigājusi visas takas un ceļņus, lasot tevi, esmu ieklidusi gan tavos «ziedu dārzos», gan «krustceļos», uzklaušījusi slavenu cilvēku dzīvēstāstus, lasījusi svešas mīlestības vēstules. Tu man esi izpauzusi dažādus sieviešu skaistuma noslēpumus, vakaros kopā darinājām rokdarbus, cepām brīnišķīgas kūkas un sapņojām par mieru, laimi un mīlestību. Lai cik ir bijis grūti tevi iegādāties, tomēr katrs numurs tika izlasīts.

Laukos dzīvojot, mums ir mazāka iespēja strādāt algotu darbu un tāpēc ar naudiņu ir grūti, bet es gribu kaut vienu reizi visu gadu saņemt katru «Zeltenes» numuru. Tāpēc nolēmu: kas neriskē, tas nevinē. Un ja nu tomēr...

Paliec ar mums vienmēr, es tā ļoti, ļoti gribu.»

Tā raksta kāda lasītāja. Un tas mums dod spēku un ticību, ka «Zeltene» ir vajadzīga.

Atbildes uz konkursa jautājumiem ļoti daudzas konkursantes uzrakstīja pareizi vai gandrīz pareizi. Taču solījām 10 brīvabonementus... Tāpēc rīkojām loteriju, un, lūk, laimīgo uzvārdi:

- Anīta Utiņāne (Līvāni),
- Iveta Mičule (Preiļu pagasts),
- Lidija Baško (Preiļu pagasts),
- Lilīta Kivleniece (Ansposki),
- Inta Ugaine (Rožupes pagasts),
- Marija Upeniece (Preiļi),
- Inta Šņepste (Preiļi),
- Silvija Gorožņiece (Galēnu pagasts),
- Marīta Bogotā (Prikuļi),
- Nina Valaine (Aglona).

Paldies laikraksta «Novadnieks» manu bijušo kolēģu atsaucībai un sadarbībai, nopublicējot konkursa jautājumus. Arī «Novadnieka» redakcijai dāvinām «Zeltenes» brīvabonementu 1997. gadam.

Viesiem rajona ļaudīm vēlu priecīgus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno gadu! Mēs ejam pretī šiem svētkiem. Lai svētku brīnumi ienāk katrā mājā, katrā ģimenē, mūsu katra sirdī!

Vanda Davidanova, žurnāla atbildīgā redaktore

Pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus Preiļos pilsētas domē, tālr. 22044, Līvānos, Rīgas ielā 112 (Līvānu televīzija), tālr. 42889.

A/s «Latvijas Kredītbanka» Preiļu filiāle Preiļos, Liepu ielā 22, no 1996. gada 16. decembra pieņem maksājumus no iedzīvotājiem par gāzes, elektroenerģijas un kopējo televīzijas antenu izmantošanu.

Darba laiks: no 8.00 līdz 12.00, no 13.00 līdz 16.00. Brīvdienas: sestdiena, svētdiena.
Telefons uzziņām 24425.

Veikals «Oma» Preiļos, Rēzeknes ielā 2, piedāvā Ziemassvētku un Jaungada dāvanu komplektus. Ir atlaides.

Vairumtirdzniecībā lietoti apģērbi un apavi no Anglijas un Holandes. Cenas no Ls 0,95. Daugavpils, Vasarnīcu ielā 20. Tālr. 254-45308, 254-22449.

Sludinājumi un reklāma 22305

Pārdod

VAZ-2101. Tel. 43243;

steidzami lēti VAZ-2106. Tel. 23123;

Audi Coupe, 1981.g., var uz nomaksu. Tel. 22924;

VAZ rezerves daļas vai maina. Tālr. 38741;

T-16 ar vagotāju, 1987.g., Ls 700, mazlietotas T-25 aizmugurējās riepas, jaunu MTZ-50 riepu komplektu, Ls 360, mazlietotu trīskorpusu hidroaizvērtu arklu, Ls 280, un T-40 sienu savācēju «Jula», Ls 170. Tālr. 36532, 33733;

2 lecinātas teles, 3 aitu mātes, darba zirgu. Tel. 13434;

darba ķēvi. Tālr. 18133;

darba ķēvi. Tel. 21225;

divas jaunas traktora T-40 aizmugures riepas. Tel. 14253;

privatizētu 1-istabas dzīvokli Preiļos. Tel. 23670;

1,5 istabu dzīvokli Preiļos. Tālr. 24179;

māju Preiļos, Talsu ielā 13

un MTZ-50 dzinēju. Tel. 50359;

garāžu, pārseguma paneļus (6,3 x 1,2 m un 3 x 1,2 m) un pamata blokus. Tel. Preiļos 22630, Daugavpili 53317;

malku. Zvanīt 22620 pēc 17;

metāla loksnes 250 x 140, 1,5 m, un lopbarības kartupeļus 0,03 Ls/kg. Tel. 36656;

jaunus ledusskapjus, saldētavas, saldējamās vitrīnas «Snaige», gāzes plīti «Brest». Piegāde, garantija. Tālr. 35352;

graudu tīrītāju «Petkus Gigant». Tel. 55721;

GAZ-52 un M-412. Tālr. 21600;

furgonu IŽ-2715, 1989.g., vai maina pret graudiem, kartupeļiem. Tālr. 55737;

E-302 ar rezerves daļām vai maina. Tālr. 36537.

Pērk

steidzami ekskavatoru JUMZ labā darba kārtībā. Tel. 50359;

cirsma, mežu. Tālr. 56805, 56602;

no cirmsmas skujkoku papirmalku un sikbaļķus. Mob. tālr. 8-29-357033 vai 43600, 43075 vakaros;

remontējamu VAZ. Tālr. 44055;

gaļu. Tālr. 55743;

jaunlopus (arī ādas) un aitas. Tel. 22407 rītos un vakaros;

gaļu. Zvanīt 22807 vai 23685;

gaļu. Tālr. 24474;

cūkgaļu un jaunlopu gaļu. Tel. 15452;

kartupeļus un dārzeņus. Tālr. 41498 pēc 16.00.

Irē

dzīvokli. Zvanīt 21092 pēc 18.00.

Dažādi

Remontē dzīvokļus un mājas. Tel. 23887.

Pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus Līvānos, universālveikala grāmatu nodaļā. Tālr. 43688.

Leonid Sorokin no Riebiņiem! Steidzami sakārto cirsma Skrebeļu mežā.

SKUJKOKU ZĀGMATERIĀLUS

garums līdz 6 m, cena līdz 146 \$ (+ 18% - 172 \$/m³);
garums līdz 6,3 - 6; 6 - 7,2 m (iepriekš jāsakņo!),
cena līdz 176 \$ (+ 18% - 207 \$/m³);
skujkoku un lapu koku taru (līdz 102 \$);
zāģbaļķus ar 18%:
E - 51 \$, P - 46 \$;
baļķiem pircēja transports

Tālr. Madonā:
zāģmateriāli 21019, 23397; baļķi 21323
Tālr. Rēzeknē 36076 (samaksa tūlītēja!!!)

PVU «Ogre» firmas veikalā Preiļos, Kārsavas ielā 4, pārdošanā trikotāžas izstrādājumi par pazeminātām cenām. **Izmantojiet iespēju iepriecināt Ziemassvētkos savu ģimeni, draugus, paziņas un sevi!**

AS RAF ITC pērk, pieņem realizācijai un pārdod jaunus un lietotus mikroautobusus RAF. Vienmēr pārdošanā komplektācijas un rezerves daļas visu modeļu RAF, GAZ un UAZ mašīnām. Jebkura apmaksas forma. Interesēties Rīgā, Duntes ielā 34, tel. 391851, 391757, fakss 391881.

Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī Par avotu, kur mūžam spēku smelt. I.Mežnora
Jūtam līdzī Evitai Bojārei, no TĒVA uz mūžu šķīroties.
Klasesbiedri un audzinātāja

1996. gada 12. decembrī «Latvenergo» valde pieņēma lēmumu «Par kavējuma naudas vienreizēju atlaidi iedzīvotājiem».

Tajā noteikts, ka visās maksas saņēmējās iestādēs no šī gada 16. līdz 28. decembrim iedzīvotāju samaksa par izlietojoto elektroenerģiju tiek pieņemta, neapņērinot kavējuma naudas, neatkarīgi no tā, par kādu periodu tiek izdarīts maksājums.

Tādēļ «Latvenergo» aicina visus iedzīvotājus, bet īpaši tos, kuriem izveidojies parāds par patērēto elektroenerģiju, izmantot šo iespēju norēķināties, nemaksājot kavējuma naudu.

Atvadoties ziedi smaržo vāri, Eglu skujām zaļums rūgtis un ciets... Tu jau tur, kur tavai dzīvei pāri Pārņemts agrais ziemas saules riets.
A.Vējāns
Esam kopā ar Jurkjānu ģimeni, kad pēdējās ardievas jāsaka, Antonu mūžībā aizvadot.
Bijušie darba biedri p.s. «Pelēči»

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...
Izsakām līdzjūtību Staņislavai Jurkjānei, VĪRU aizvadot mūžībā.
Strodu ģimene «Krasnogorka»

Koks nezina, kad vētrā tas lūzīs, Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā stās.
Dalām sāpju smagumu ar Lidiju Krekeli, VĪRU traģiski zaudējot.
Bijušie Aizkalnes klasesbiedri un audzinātāja

Cilvēka mūžs tik līdzīgs ir koklei, Pārtrūkst stīgas un viss paliek kluss.
Izsakām līdzjūtību Jekaterīnai Ivanovai, no MĀTES uz mūžu atvadoties.
Fizioterapijas kolektīvs

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,71. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespiests SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 4770.